

פניני הדף

גליון מס' 67

האזנות והערות שנאמרו בשיעור הדף היומי בביה"ב "אליהו הנביא" שבנות רוממה ירושלים
מסכת בכורות מז- סא ערכין ב- ט

האינדיאנית!

דבר העורך

הוא היה יהודי שעבר את השואה האיומה כאשר היגר מלובלין אל טורונטו שבקנדה ושם פשט ידו במסחר וראה ברכה במסחרו עד אשר העפיל לראש רשימת העשירים הוא החליט להקים בית חולים מיוחד במינו לחולים "סניליים" הלוקים במחלת השכחה לשם כך הביא את טובי הרופאים בתחום זה אשר עבדו בשיטות מחכימות לשחזר את הזיכרון של אלה שאיבדו את עברם ולשם כך עשו היפנוזה שבה האדם היה פולט זיכרונות ילדות וכך היו מרכיבים פאזל על חייו של האדם. יום אחד נתקלו הרופאים בתופעה מוזרה כאשר הובאה לטיפול אינדיאנית בת 80 והעלו ממאגר מוחה זיכרונות הם נתקלו בשתי מילים החוזרות על עצמם בניגון הם קראו למנהל בית החולים לבא לשמוע את ההקלטה ובה נשמעת האשה מנגנת "תנו רבנן! תנו רבנן! המנהל שהיה יהודי זיהה את השפה... והחל להיזכר בילדותו... לאחר ביורו קצר התברר שהאשה הזו כשהיתה קטנה היתה מתלווה לאימא שלה שהיתה עוזרת בבית אחד הרבנים והילדה קלטה את שתי המילים האלו שהצליחו להחזיר את המנהל לאחר 80 שנה לאורח חיים יהודי אמיתי. אשריכם לומדי הדף היומי העמלים יום יום בהפצת האורה ע"י ההחדרה למאגר המוח שימשיך לעזוק תנו רבנן! (האדמו"ר מטולנא שליט"א)

השיעור בדף היומי נמסר

ע"י הרב אהרן בן אדיבה שליט"א

מיידי ערב בשעה 20:16 לאחר תפילת ערבית,
בביה"ב אליהו הנביא רח"ת תתקווה 1 שבנות רוממה.

"המספר שלא סופר"

מעשה בבחורים שעלו לאוטובוס מירושלים לביתר בקו 290 ובאותו מסלול נוסע גם קו 291 אלא שבביתר מתפצלת הדרך וכל קו נוסע במסלול אחר אחד הבחורים ניצל את המצב שהנהג טרוד בתשלום הנוסעים והפך את הלוח המוצמד על גב החלון ובו רשום המספר ושינה ממספר 290 ל-291 וכשהגיעו לביתר ראו את הנהג פונה במסלול של 290 החלו לצעוק לעברו אתה קו 291 והוא התגונן מה את רוצים אני קו 290 והאנשים הכועסים לקחו מונית ליעד המבוקש האם הבחור שהפך את המספר חייב לשלם את נסיעותיהם?

חוו דעתכם בנידון לפקס 02-5817174

(א) דף מד. **הנ"ל**: ניתוח ליוזר לכהן.

נתבאר בגמ' וברמב"ם (ביאת מקדש חו, ו) כהן שהוא קצר רואי פסול לעבודה דהוי מום. **הנ"ל**: כהן הצריך משקפיים האם עדיף שיעשה ניתוח "ליוזר" כדי שיוכשר לעבודה לע"ל?

(ב) דף מה: **הנ"ל**: נישואי אדמוני עם אדמונית.

נתבאר בגמ' לגבי נישואין שלא ישא לבן לבנה ביותר וכן לא ישא שחור שחורה מאוד. **הנ"ל**: אדם שהוא גיג'י האם יש מניעה אם ישא אשה שהיא אדמונית כמותו?

(ג) דף מז. **הנ"ל**: כהן הנשוי באיסור לענין נר חנוכה.

נתבאר בגמ' לגבי כהן שנשא גרושה מדירין אותו עד שידור הנאה מאשתו וכך יגרשה. **הנ"ל**: כהן שנשא גרושה בעבירה האם מוציא אותה ידי חובה בהדלקת נ"ח או כיון שעומד לגרשה אינה נחשבת לביתו?

(ד) דף מז. **הנ"ל**: גיור לחומרא בוולד שאביו גוי.

נתבאר בגמ' ובשו"ע אה"ע (ד, יט) ולד הנולד מאם יהודיה ואבא גוי ה"ה ישראל שפגום לכהונה. ובפת"ש (סק"א) הובאה מח' אחרונים אם צריך להתגייר בשביל להיות כשר. **הנ"ל**: מדוע לא מקפידים על גיור לחומרא במי שאביו גוי כדי לחשוש לסוברים שהוא צריך גיור?

(ה) דף מה. **הנ"ל**: תענית בכורות לנוולר בניתוח קיסרי.

נתבאר בגמ' לגבי בכור היוצא בניתוח קיסרי שאינו בכור לא לכהונה ולא לנחלה? **הנ"ל**: אדם הנולד בניתוח קיסרי האם יהא פטור מתענית בכורות בערב פסח כיון שאינו נחשב בכור לכלום?

השגחה פרטית:

הוא נראה עצוב חברו שפגש אותו שאלו למצבו והלה שח שבתו עמדה לסגור וורט אלא שהחליטה לומר לבחור את הבעיה שיש לה בגב אף שהרב אמר שבעיה כזו לא צריך לספר והבחור שמע עיכב את הסגירה ולא השיב תשובה, לאחר שבוע פוגש אותו שמח מה חדש? הבחור ניסה לברר על הבעיה אבל לא מצא הסבר והחליט לשאול את אמו ואז שאלה אותו ומה החשש? שירגישו, נו ועלי מרגישים? שאלה האמא את בנה והשידוך נסגר.

לוח הקודש:

חסיד גור נכנס למרן הגריש"א כמה דקות לפני כניסת שבת ושאלה דחופה בפיו האדמו"ר הרבי (בעל הלב שמחה) לא אוכל "ארבעס" שהתבשל בכלי משומש ולכן בישלתי "ארבעס" בכלי חדש לשלום זכר אבל לא טבלתי אותו הארבעס מותר? ענה לו הרב מותר. והוסיף הרב לשואלו לרבי יש רוח"ק והוא ידע שהכלי לא טבול? נכון השיב החסיד ברוח קודשו הוא ידע שהייתי אצל הרב והרב פסק לי שמותר... (ר"ש לוינשטיין)

אלו שנדבו להחזקת הגליון: הרב בועז אלקיים, עמרם בן אדיבה, אסף מזרחי לישוב טוב, יובל כהן ומאיר כהן להצלחת משפחתם, אשר ואיתן כהן, וכל החפצים בעילום שם להצלחת משפחתם. הקב"ה ישיב להם כגמולם בשפע ברכה והצלחה ויתמלאו משאלות ליבם לטובה אמנ!

תשובות ניתן לשלוח למערכת "פניני הדף" בלבד!

רח' פולונסקי 26 ירושלים פקס: 02-5817174 טלפון: 02-5829850

- (ו) דף מט. **תנינא**: נולד לאחר הפלה של ולד מחוץ לרחם. נתבאר בגמ' שעיקר חיוב פדיון הבן הוא ביוצא מהרחם שנא' "פטר רחם" אולם לגבי נחלה המודד הוא ראשית אונן. **הכנה**: אשה שהתעברה והפילה מחמת שההריון הראשון היה מחוץ לרחם האם הנולד אחריו נחשב לבכור פטר רחם?
- (ז) דף נא. **תנינא**: בן שלקח מטבעות לפדיון הבן מאמו. נתבאר בגמ' במה פודים את הבכור ומשום כך יש המקפידים על המטבעות המיוחדות המשמשים לפדיון הבן. **הכנה**: אברך שהוצרך למטבעות של פדיון הבן ובא לבית הוריו ואמו שהיתה בבית נתנה לו האם הפדיון חל אף ללא הסכמת אביו?
- (ח) דף נב. **תנינא**: ירושת הבעל בכספים המופקדים בבנק. נתבאר בגמ' לגבי בכור ובעל שאינם יורשים נכסים הראוים לבא ואינם ברשותם בשעת מיתה ועתידיים לבא לאחר מיתה. **הכנה**: בעל שאשתו נפטרה האם יורש גם את תוכניות החיסכון המופקדים בבנק או שיש להם דין ראוי?
- (ט) דף נג. **תנינא**: מצא מטבע זהב בים המלח. נתבאר בגמ' שאין מקדישין בזמן הזה ואם הקדיש מעות יוליכם לים המלח ואם הקדיש פירות ירקבו ובהמה תיעקר. **הכנה**: אדם ששלה מים המלח מטבע זהב האם יאסר עליו ליהנות ממטבע זה?
- (י) דף נד. **תנינא**: סיכך זמורות גפניו מעל הדשא של שכינו. נתבאר בגמ' איסור כלאי הכרם ופרטי דין זה מבואר בשו"ע יו"ד (רצו) ובכלל האיסור סיכך זמורות גפן מעל זרעי אכילה. **הכנה**: אדם שיש לו גפן המטפס והוא יצר עבורם כעין סוכה שיטפסו כלפי מעלה אולם מתחתיו היה לשכיניו דשא האם הדשא נאסר?
- (יא) דף נה. **תנינא**: תרם לאחר עלייה לתורה ואמר "בלי נדר". נתבאר בגמ' שבנדרים הולכים אחר לשון בני האדם ומי שנדר מהירדן אסור בכל אורך הירדן. **הכנה**: אדם שעלה לתורה ובסיום הקריאה כששאל הגבאי שהוא מתנדב?! אמר סכום והוסיף "בלי נדר" וטוען שתרם מחמת בושה האם הוא חייב?
- (יב) דף נו. **תנינא**: הזמין לאירוע חלב מהדרין וקיבל כשרות רגילה. נתבאר בגמ' לגבי בהמה טריפה האסורה למזבח וכיום החלב החתום מהדרין הוא מבהמות שאינם טריפות לעומת הכשרות הרגילה. **הכנה**: אדם שהזמין לאירוע מוצרי חלב מהדרין והביאו לו בלי הכשר מהדרין האם יכול לתבוע אותם על מקח טעות?
- (יג) דף נח. **תנינא**: אדם המונשם האם נותנים צדקה מנכסיו. נתבאר בגמ' שבהפסד מועט אומרים נוח לאדם שיעשו מצוה בממונו ובשו"ע או"ח (יד, ד) נתבאר דין לקיחת טלית ללא רשות. **הכנה**: הרמב"ם בהל' נחלות (יא, א) כ' שמי שנשתטה נותנים צדקה מנכסיו האם ישתנה הדין באדם המונשם ללא הכרה?
- (יד) דף נט. **תנינא**: הסכם ישכר וזבולון באברך המקבל מלגת כולל. נתבאר בגמ' מנין הראוי פוטר ומכאן דנו האחרונים לגבי אמית קדיש אחד על שני אנשים עיין תורה לשמה (תיב). **הכנה**: אברך הנמצא במסגרת כולל שמממן ע"י הסכם ישכר וזבולון האם רשאי לקבל מלגה נוספת על הסכם עם אדם נוסף?
- (טו) דף ס. **תנינא**: טעה בהכנסת שטר לקופת צדקה. נתבאר בגמ' לגבי טעות במנין מעשר בהמה שבדין זה ההלכה מפי הקבלה נשמעת שכל המוניין מתקדשים. **הכנה**: אדם שרצה לתרום שטר של 20 ₪ לצדקה והוציא מכיסו והניח בקופה והתברר שטעה והכניס שטר של 50 ₪ האם הוי טעות?
- (טז) דף סא. **תנינא**: ביקש משליח שיקנה מפטיר במחיר סביר. נתבאר בגמ' לגבי שליח שטעה במנין מעשר הבהמה אין מקדש אלא העשירי שלא עשהו שליח להפסידו. **הכנה**: אדם שביקש משליח שיקנה לו עליה במחיר סביר וקנה לו במחיר מופרז האם יכול להימנע מלשלם?

מסכת ערכין ב- ט

- (יז) דף ב: **תנינא**: נתינת השופר למשחק הילדים ביום ב' של ראש השנה. נתבאר בגמ' חינוך התינוקות ואין לעכב אותם מלתקוע ביו"ט ואפילו שחל בשבת כמבואר ברמב"ם שופר (ב, ז). **הכנה**: האם יש למנוע מהילדים לשחק עם השופר ביום ב' לאחר שרוב הציבור סיים את מצוות השופר או שאין חילוק בזה?
- (יח) דף ג. **תנינא**: צירוף קטנה לזימון עם ב' נשים. נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (קצט, ו) שנשים מזמנות לעצמן ויש לעיין מדוע לא נהגו נשי דידן לעשות זימון בשלושה. **הכנה**: האם ניתן לצרף קטנה לב' נשים בכדי שיזמנו לעצמן יחד?
- (יט) דף ד: **תנינא**: אמר כמה שאתה שווה אני תורם לביה"ב. נתבאר בגמ' לגבי ערכין שאדם שמתחייב לפי ערכין יש לחשב זאת לפי הסכום המוזכר בתורה. **הכנה**: אדם שאמר לגבאי כמה שאתה שווה אני תורם לבית הכנסת איך נשער את סכום חיובו האם לפי הערך המוזכר בתורה?
- (כ) דף ו. **תנינא**: דין הקופות שלא באים לקחתם מהבתים. נתבאר בגמ' לגבי כסף צדקה עד שלא הגיע ליד גבאי יכול לשנותו ומשבא ליד גבאי אסור לשנותו כמבואר בשו"ע יו"ד (רנט). **הכנה**: קופות שלא באים לקחתם מהבתים האם ניתן לשנות יעדם לשם צדקה אחרת אף שהקופה שייכת למוסד?
- (כא) דף ח. **תנינא**: תרם שתיים עשרה חלות ללחם הפנים בזה"ז. נתבאר בגמ' לגבי זמן אפיית לחם הפנים ושאינו דוחה את השבת וזמן אכילתו כמבואר ברמב"ם תמידין (פ"ה ו-פ"ח). **הכנה**: אדם שאפה חלות בערב שבת ואמר שעושה כן ללחם הפנים האם מותר לאכול חלות אלו?
- (כב) דף ט: **תנינא**: תרם מס' דולרים כמס' ימות השנה. נתבאר בגמ' ימי שנת החמה ושנת הלבנה וההפרש ביניהם ודין הנודר נזירות כמנין ימות השנה. **הכנה**: אדם שתרם לביה"כ מס' דולרים כפי ימות השנה לפי איזה שנה נחשב לו את התחייבותו?

השאלה שנשאלה בבית המדרש מתוך פניני הדף מס' 66

מעשה במשפחה שהגיעו לשכונה חדשה, משפחה מרובת ילדים, קנו דירה בקומה ראשונה, תושבי השכונה עדיין לא הספיקו לעמוד על טיבם כאשר אחת השכנות פרסמה שראתה שיש להם במרכז הסלון קופסא שחורה, כמובן השמועה עשתה לה כנפיים והכל התגורו מהם, עד שיום אחד שמעה האימא את ילדתה הקטנה אומרת "אף אחד לא רוצה לשחק איתי" לאחר בירור קצר הבינה האם את הבעיה ולא ידעה לשית עצות בנפשה כי הקופסא שעמדה במרכז הסלון הייתה אקווריום שחור שיש בו אורות צבעוניים והם שומרים בביתם על קלה כבחמורה מי צריך לבקש מהם מחילה ואיך יתקנו את העוול הנורא שנגרם למשפחה?

אלו תשובות הרבנים: המעשה הוא חמור וחוצץ מבקשת המחילה רשאים הם לדרוש פיצוי כספי.

מקורות ונימוקים: כ' הרמ"א או"ח (תר"י) "מי שביזה את חברו ברבים אין לו מחילה עולמית עד שיבקש ממנו מחילה בפני אותם רבים ששמעו או ראו את ביזונו" ומעשה זה קרה לצערנו באחת השכונות בשכונה שגרים בה יראי ה' ויש בזה משום הוצאת שם שע"י כן ניזוקים בשידוכים וכיו"ב ולכך אותה שכונה שפירסמה זאת חייבת לבקש מחילה אם ירצו הנה מה טוב ואם יחפצו שתפרסם בכל השכונה שזו היתה טעות הרי זה זכותם וגם אם ידרשו ממנה פיצוי כספי לעומת הנזק שנוצר להם אין חייבים למחול לה כיון שעליה היה מוטל לבדוק דבר שקורה בתוך ביתו של האדם אם הוא נכון ומ"מ לא יהיו אכזרים כלפיה.

תשובה דווקא: פועל שלא רוצה ליכנס לשכונה הבנויה ע"ג קברים ועי"כ היסב נזק למעבידו?

השיבנו הגה"ג אברהם בן חיים שליט"א שיש לחלק אם הפועל לא נודע לו מראש הרי זו זכותו לחזור בו אבל אם ידע ובכל זאת הסכים לעבוד ואח"כ חזר בו יש בזה מח' שלדעת השו"ע חו"מ (שלג, ה) פטור מלשלם כי יש ביד בעה"ב לשכור עליהם כדי שכרן וכפי שפי' נתיב"מ (סק"ד) אולם לדעת הרמ"א שם (ו"ו) חייב לשלם נזקו וכמו שפי' הש"ך שם (סק"ט).

תשובה דחיי: האם יש לדיינים סימוכין לנטילת שכר גבוה כ"כ?

השיבנו הגה"ג עידן בן אפרים שליט"א עפ"י מאמר הגמ' כתובות (קה). גוזרי גזירות שבידושים היו נוטלים שכרן 99 מנה מתרומת הלשכה ובתו"ס (ד"ה גוזרי) הקשו והרי כתי' שוחד לא יתקח ות' שהאיסור הוא מבעלי דיינים אבל הציבור חייבים לפרנסם וכ"פ בשו"ע חו"מ (ט, ג) ובימנו שכרם משתלם משל ציבור ומה שנוטלים שכר גבוה וכת' מה אני בחינם כ' הפת"ש (שם) שהשכר הוא עבור החכמה או עבור הטרחה שיושבים וכותבים פסק ארוך ומנומק.

פניני דחיי: (א) האם ראוי להימנע מלתת לצדקה לנשים האוספות בחוץ שהרי נשות מואב לא נאסרו משום שלא יצאו לקדם? (ב) אדם הנמצא בבית"כ ובאמצע התפילה נצרך לסידור ויש לו ב' אפשרויות לעקור ולקחת סידור או להתפלל מתוך הפלאפון מה יעשה? (ג) ת"ח שקם בפני אדם שיותר קטן ממנו רק בכדי לעשות לשני הרגשה טובה האם יש בזה אונאת דברים? (ד) כהן בכסא גלגלים האם רשאי לישא כפיו?

פניני דווקא: (א) גבאי ששלח את בנו לעזור לשואל לסחוב את כסא אליהו וניזוק הכסא האם פטור משום בעליו עמו? (ב) קנו עליה וכיבדו את הרב האם הרב רשאי לכבד אדם אחר? (ג) שוכר דירה שהמשכיר נמצא בה בדמי מפתח ומשכירה כנראה ללא רשות האם יש מניעה מלשלם למשכירו?

***{כל הזכויות שמורות למערכת}**

נשגור קמיה מרגן ורבנן ברכת יישר כח לכל אלו הנושאים ונותנים עימנו ובראשם:

לגה"ג הרב יצחק זילברשטיין. לגה"ג הרב זלמן נחמיה גולדברג. לגה"ג הרב שמואל פנחס. לגה"ג הרב אשר חנניה. לגה"ג הרב גמליאל הכהן רבינוביץ.
לגה"ג הרב אברהם בן חיים. לגה"ג הרב שלמה שעיו. לגה"ג הרב ירון אשכנזי. לגה"ג הרב שריאל רוזנברג. לגה"ג הרב ציון בן אדיבה. לגה"ג הרב אברהם חיים הרש. לגה"ג הרב משה כהניאן. ולגה"ג הרב אליהו בר שלום. ולגה"ג הרב עידן בן אפרים. ולגה"ג הרב אהרן זאב חשין שליט"א.
בברכת עוד ינובון בשיבה יחד עם כל בית ישראל

שאלות ותשובות לגיליון פניני הדף מס' 66

ש. האם מועיל בדיקת ג' ביצים מתוך התבנית להכשיר את כולה?

ת. השיבנו הגה"ג אברהם בן חיים שליט"א עפ"י מה ש"ל השו"ע יו"ד (טו, ח) מותר לאכול ביצים צליות אעפ"י שאינם יכולות להיבדק והוסיף הרמ"א שא"צ לבדוק הביצים וסומכים שאין בהם דם ונהגו להתמיר אם יכול לבדוק וכ"כ בא"ח, ובמחבר"ר (א, טו) העיד מהרח"ו שהאריז"ל גמע ביצה צלילה בלי שישגיח מה בתוכה ומ"מ אף למחמירין אין שייך לבדוק חלק מהתבנית כיון שכל ביצה נידונית לעצמה.

ש. אדם ששם אביו "חנוכה" האם רשאי להזכיר שם זה בימי החנוכה ליד אביו?

ת. השיבנו הגה"ג עידן בן אפרים שליט"א עפ"י מה ש"ל התורה לשמה (רסד) אם אפשר לברך את אמו ששמה מזל טוב בברכת מזל טוב והשיב שכיון שאומרה כמנהג העולם לברכה ולא לקריאת שמה מותר וכיו"ב דנו האחרונים לגבי מי ששמו "אבא" או "אדם".

ש. אדם שיש לו חסימת מעיים ומוציא נקביו דרך חור בבטן מתי יברך אשר יצר?

ת. השיבנו הגה"ג שלמה שעיו שליט"א בשו"ת צ"א (קונט' רמת רחל) העלה שיברך פ"א ביום אולם כל זה למנהג הרמ"א שמברכים אשר יצר גם אם לא עשה צרכיו אבל לנוהגים שלא לברך אלא בעשה צרכיו לא יברך ברכה זו כלל.

ש. רב שטעה בפסיקתו הגורפת והתברר שמותר רק בשעת הדחק האם הברשה שלו נחשבת לשעת הדחק?

ת. השיבנו הגה"ג משה כהניאן שליט"א עפ"י מש"כ בשו"ת שבט הקהתי (ח"ב קעב) עפ"י תוס' ידה (י) כדאי ר"א לסמוך עליו בשעה"ד זהו רק כשיש טורח כגון שהשואל הלך ויש טורח להשיגו אבל בושא לא ומאידך יש לעיין שמצאנו אופנים שהחשיבו שעת הדחק גם בדברים ששיכים לאחרים וכגון אורחים וכיו"ב.

ש. נערה שיש לה כליה אחת האם צריכה לגלות זאת בשידוכים?

ת. מסתבר שהוא מום שמשפיע על הבריאות של האדם וחייבים לומר זאת לפני סגירת הוורט.

ש. כלה שגילתה לחתן לאחר החתונה שיש לה רגל פרוטזה מי ישא בהוצאות החתונה?

ת. השיבנו הגה"ג שליט"א עפ"י מש"כ השו"ע אהע"ז (לט, ה) ה"ז ספק מקח טעות ונח' האחרונים יש שדימו זאת לדין הקידושין וכשם ששם זה ספק כאן המע"ה אולם יש לחלק בין הקידושין להתחייבות הממונית וכמבואר שם בסי (ג, ג) שמי שחזר בו מהחתונה הוא ישלם את ההוצאות וה"נ.

ש. האם ניתן לבטל יין המגולה להכשירו לקידוש?

ת. השיבנו הגה"ג שליט"א עפ"י מש"כ הט"ז יו"ד (קטז, ד) דבר שאסור משום סכנה יש להתירו בשישים אבל לא ברוב ואף שיש מח' האחרונים אם גם בשישים לא יבטל דחמירא סכנתא מאיסורא כ' הכה"ח (יב) להתיר וכל זה למי שגר בקרבת שדה שיש סכנה ובלאו הכי משום הקריבהו יש לו ביטול.

הזכויות והחובות:

מעשה בערבי ויהודי שהחליטו לשדוד בנק הם נכנסו ופתאום שמעו סירנות ראו 2 שקים שמונחים לקחו אותם כל אחד שק וברחו לאחר חצי שנה נפגשו שואל הערבי מה קורה? או השק היה מלא דולרים ושלד? שלי היה מלא אגרות חוב ומה אתה עושה איתם? שאל היהודי והערבי השיב אני משלם אותם לאט לאט... אנו עושים הרבה מעשים וצריכים לוודא שאנו לא משלמים על חובות של אחרים..

גדולי ישראל:

מסופר על הח"ח שהוצרך להעיד עדות אופי על אדם שנחשד בריגול וכשבא לפני השופט אמר העו"ד שמספרים על הח"ח שמישהוא גנב ממנו מעיל בתחנת רכבת והוא רץ אחריו ואמר לו מחול לך! מחול לך! נו ואתה מאמין לסיפור הזה שאל השופט? והעו"ד ענה מאמין או לו אבל עלי ועליך לא מספרים את זה.

ש. אדם שאינו זוכר אם כיבה את הנורה במקרה האם יכול לפתוח אותו בשבת?

ת. השיבונו הגה"ג הרב אברהם בן חיים שליט"א שיש תלות דין זה במח' האם ספק פסיק רישא מותר או אסור שלדעת הט"ז או"ח (שט"ז, ג) אם יש ספק אם ישנם זבובים בתיבה מותר לפותחה אולם רעק"א יו"ד (פז, ו) כתב לאסור אבל אין לומר שנסמך על רוב שבתות השנה שבהם רגיל הוא לכבות כיון דהוי ספק במציאות.

ש. האם ניתן לתת עבודה בזוויה לכהן תמורת תשלום?

ת. השיבונו הגה"ג אברהם חיים הרש שליט"א שמדברי הרמב"ם (הל' כלי המקדש ד, א) משמע שלנהוג בכהנים כבוד הרבה קודם הוא לענין להקדימם לכל דבר שבקדושה ומאידך שנינו בגמ' פסחים (ק"ג) א"ל רב לרב כהנא "פשוט נבילתא בשוקא ולא תאמר כהנא אנא וגברא רבה" ובתוס' פסחים (מט:) כ' שר"כ לא היה כהן ומה שנטל סודר בפדה"ב כמבואר ק' (ח). זהו בזכות אשתו ומאידך בשו"ע יו"ד (רמז, טו) נתבאר שממזר ת"ח קודם לכהן ע"ה ואם לגדול בתורה מותר ק"ו לכהן. ועיין כה"ח או"ח (קכח, רפב) שהכהן יכול למחול וק"ו כשמשלמים לו שכר ועיין יבי"א (ו, כב) מש"כ בזה.

ש. האם ניתן לשאת בחורה מבוגרת ממנו בגיל?

ת. השיבונו הגה"ג גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א עפ"י מה שכתבו בתוס' סוטה (ב). שההכרזה בת פלוני לפלוני היא בין אם נולדה הנקבה ובין אם לא נולדה וידוע מצדיקים שאם האשה יותר גדולה מהבעל זה סגולה לבנים טובים ויראי שמים.

והוסיף הגה"ג מאיר סגנר שליט"א ששמע משם מרן הגריש"א והגר"ח ק והגר"ע אוירבך שליט"א שבגדולה עד שנה וכיו"ב אין מניעה .

ש. ילד שמצא שטר של \$100 בחנות ונתן לקופאית האם האב יכול לדרוש את המציאה לעצמו?

ת. השיבונו הגה"ג עידן בן אפרים שליט"א עפ"י מש"כ הרמ"א חו"מ (רמג, טו) שכל קנין הקטן הוא מפני דרכי שלום וכמבואר בחו"מ (ער, א) ובנידון זה שהקטן לא התכוין בהגבתה השטר לזכות בו אלא על מנת להביאו לקופאית ובזה אינו זוכה כמבואר בנתיב"מ (ערה, ב) ומורנו הגה"ג הרב יצחק זילברשטיין שליט"א (עלינו לשבח ויקרא עמ' צב) כ' שאם מדובר בילד קטן ממש כיון שסמך על שולחן אביו זכה אביו אולם יש לחלק אם הוא ילד שיש לו הבחנה בין צרור וזורקו אגוז ונטלו כמבואר חו"מ (רמג, טו) אם כן בדיעה מועטת זו לא התכוין לזכות ולכן נראה שאי אפשר להוציא מידי הקופאית שהרי אינו יוצא בדיונים אבל מסתבר שיש בזה ענין לצאת ידי שמים בלבד.

ש. האם פיליפיני יכול לקשור תפילין לזקן מוגבל?

ת. השיבונו הגה"ג אליעזר יחיאל קונשט שליט"א עפ"י המעשה שמובא גם במס' ע"ז (ט) מעשה באותה אשה שהיתה קושרת לבעלה תפילין ובב"א או"ח (יד) כ' שהיתה מסייעת בידו או אפילו קושרת לו מותר כיון שהקשירה לא תיקון מצוה הוא ועיין בדעת תורה (ס' לט ס"ב).

ש. האם יש מניעה שלא לקרוא רחוב ע"ש רב כיון שמזכירים את שמו ללא תואר?

ת. השיבונו הגה"ג הרב עידן בן אפרים שליט"א בשם הגה"ג הגר"מ מאזוז שליט"א הובא בירחון אור תורה (אלול תשע"ב) שיש למחות באלו שאומרים אני גר ברחוב "יוסף קארו או עמרם גאון" שהרי מי שקורא לרב בחניכתו ה"ה בנידיו ח"ו ועל זה נענש גיחזי מפני שקרא לרבו בשמו ויש להזהיר על כך.

ש. אדם הנמצא בבית הכסא במוצ"ש ועדיין לא הוציא שבת האם מותר לומר ברוך המבדיל בשירותים?

ת. השיבונו הגה"ג הרב אברהם בן חיים שליט"א שהפסקי תשובות הסתפק בזה (שבת עמ' תקצ) כיון שבאמירה זו יש שבח לקב"ה ואמירה זו מתירה את האדם בעשיית מלאכה ולכן אין לאומרה בביה"כ אלא יחתוך את הנייר בשינוי מפני כבוד הבריות.

נודה לכל הרבנים ששלחו לנו את תשובותיהם

בהגרלה לחודש כסליו - טבת ע"ס 100 נח זכה הרה"ג חיים שירי שליט"א {ירושלים}

תשובות ניתן לשלוח לפקס מספר 5817174-02 או לרח' פולנסקי 26 עבור פניני הדף ירושלים

ברכת יישר כוח לכל השולחים תשובות ניתן לשלוח גם חלק מהתשובות.

וברכותינו לעשרות האברכים המסייעים בהפצת הגיליון בכל רחבי הארץ. ולכל המצטרפים אליהם

המפכת חילכם לאופיייתא מעפכת פניני הדף

מעשה בעיר שבמרכזה עמד פעמון גדול תלוי על עמוד וכל אדם הנצרך לעזרת שופט היה מצלצל בפעמון והשופט שגר בקירבת מקום היה מגיע ונחלץ לעזרת המתלונן ופעמון זה נקרא בפי ההמון "פעמון הצדק" כך התנהלו חייהם של התושבים עד שיום אחד נקרע החבל שמחזיק את הפעמון מרוב שימוש ואחד התושבים לקח גבעול קש וקשר את הפעמון חזרה לעמוד יום אחד מגיע סוס זקן ורעב לקרבת הפעמון והחל לקרסס ולמשוך את הגבעול והפעמון מצלצל ללא הפסקה יוצא השופט הזקן לכיכר ושואל את העוברים מי צלצל בפעמון ענו לו הסוס! הוא התענין של מי הסוס והתברר שאדונו הנכבד השתמש בסוס עד שהזקין ואז כשראה שאין בו תועלת זרקו לרחוב אכן קראו לאדון הנכבד ונעשה עם סוס זה את הצדק...אכן "פעמון הצדק".

אנו רוצים להודות מקרב לב לאלו שתרמו מכיסם למען המשך הוצאת הגיליון למשלוח תרומות למערכת "פניני הדף" רח' פולנסקי 26 י-ס מ. ח 904406 בנק דיסקונט סניף גאולה ירושלים עלות הפצה בכל עיר היא בסך 100 ₪ בלבד כל החפץ להחזיק את הגיליון שמפיץ תורה לכל פינה בקרב לומדי התורה. ניתן לפנות לטל' 02-5829850 או פקס' 02-5817174 יוסי פארוניאס יואל אלכנאי ואלה בת שמחה חי"ו.

לע"נ אבינו מורה דרכינו הרה"צ מימון (בן אדיבה) בן מסעודה זצוק"ל
לע"נ ר' מיכאל בן ברוך ז"ל ולע"נ דוד בן זהרה ז"ל מזל בת שמחה ז"ל
לבנה בת מרים ז"ל דוד בן כוכבה ז"ל ולע"נ הרבנית בת שבע קנייבסקי ע"ה
ולע"נ מוה"ר הגה"ג רבי נתן צבי פינקל זצוק"ל.
ולע"נ מוה"ר הגה"ג רבי דב שוורצמן זצוק"ל ולע"נ מוה"ר הגה"ג רבי מנשה קליין זצוק"ל
ת.ג.צ.ב.ה.

ואניוול פאון לאשר בן יוכבד ונתנאל בן זקאין ויואל בן שמחה וצור ואף בת שמחה חי"ו

גליון זה נודב לרפואתו המהירה של הילד **יאיר בן מיכל** הי"ו בתוך שאר חולי עמו ישראל אמן